

Sabranost i Božja prisutnost u molitvi

U prostoru sabranosti, Božja zbiljskost, stvarnost stupa u prvi plan. Dospjeti pred tu stvarnost, prva je zadaća i muka molitve. Druga je: izdržati u njegovoj svetoj prisutnosti i odgovoriti njezinim zahtjevima. Upotrijebili smo riječ „muka“, i to promišljeno, jer molitva to zaista može biti. Ponekad ona teče lagano, kao živi govor, od srca. Ali ako gledamo na cjelinu života i mnogostrukost čovjeka, to ostaje iznimka. Ponajviše molitvu moramo htjeti i provoditi, a muka tog provođenja dobrim djelom potječe od toga što stvarnost Boga ne osjećamo. Molitelj se tada osjeća kao da stoji u praznom i sve se ostalo čini korisnijim. Važno je to stanje izdržati. Onaj tko kaže da mu molitva ne ide ili da ga njegova nutrina ne sili na nju, ili da mu ona postaje neprava i nestvarna pa je radije izostavlja, takav napušta svoju dužnost i gubi ono o čemu se tu zapravo i radi. Treba izdržati. Izdržati u času praznine ima naročiti smisao, koji ne može biti nadomješten nikakvom, ma ne znam kako izvornom molitvom u drugo vrijeme. To znači, vjeru shvatiti ozbiljno, u najstrožem smislu, obavljati molitvu sasvim iz vjernosti prema Božjoj riječi i govoriti u tamu Onome koji čuje sve da i ne znamo o njemu ništa.

Ima raznih oblika praznine. Ponajprije ona koja znači neko pomanjkanje, činjenicu da ništa nije tu, no zatim i ona druga vrsta koja sačinjava naročitu vrstu tu-bivanja. Ponekad biva kao da Bog zbilja nije tu i da bi bilo razumno učiniti kraj ne samo molitvi nego i vjeronju. Ali u stvari tu se radi o iskušavanju vjere, jer „nebo su i zemlja puni njegove slave“, kako kaže hvalospjev „Sanctus“. Dapače, vjerniku je obećano da Bog nije za njega tu tek onako, kao za kamen ili drvo, nego na naročit način, tj. „kod njega“, jer Bog ga ljubi. No zemlja je mjesto sakritosti, skrivenosti. Najgušći veo koji se može staviti pred Boga jest taj da ništa ne osjećamo od njegove blizine.

Ali u toj praznini se može pokazati i nešto sasvim svojstveno, nešto značajno, što se međutim, ničim ne da izraziti. Nalazimo stanovit smisao usred prividnog ništavila, koji se potvrđuje usprkos svih nemogućnosti. I tako biva češće nego se misli i trebalo bi na to bolje paziti. Taj dah, to „neuhvatljivo tanano hvatište smisla“ predstavlja krajnje samozasvjedočenje Boga. Prividno jedno ništa, a ipak sposobno ponijeti vjeronje da bi ono moglo izdržati.

Učini li netko tako, praznina biva jednom ispunjena. Jer, Bog nije samo smisao, fantazija ili osjećaj, nego zbiljskost. On ne živi u blaženo-ravnodušnoj uzdignutosti nad nas, nego nas ljubi. Zato za njega nema ograničenja, čak ni onih koja bi proistekla iz hladnoće našeg srca, i on će se zasnjeđiti onome koji ustraje u vjernosti. On je Bog živih koji je rekao: „Evo stojim na vratima i kucam. Poslušaj li tko glas moj i otvori mi vrata, ući ću k njemu i večerati s njim i on sa mnom“.

Ta se zbiljskost, stvarnost Boga može s različitom jačinom posvjedočiti, od laganog daha do moći koja čovjeka sasvim preplavi. I to iskustvo prihvaćamo onim što je u našoj biti najosobitije, tj. dubinom duše, uzvišenošću duha, najsvjetlijim dijelom unutarnjeg života. Zato učitelji religioznog života govore o duhovnim sjetilima: o unutarnjem oku i uhu, osjetu i okusu, a pod time razumijevaju različite načine kako se Božja zbiljskost može iskusiti.

Ipak molitva treba ostati neovisna od takva iskustva. Ako se Bog daje osjetiti, ako je molitelju dopušteno da stoji u punini, onda on mora biti za nju zahvalan i dobro je čuvati. Ali ako nadode praznina, onda se on mora osloniti na samu vjeru i izdržati. Mogao bi čitati o obećanjima na kraju sedam pisama o Tajnom otkrivenju koja sva govore o pobjedi u tmuni i o zatvorenosti zemaljskog bivovanja. Sada je vrijeme da ih uzmemo k srcu. Jer to je naše vrijeme, vrijeme koje je pred nama.

Izvor: Romano Guardini, Uvod u molitvu